

NAAIEN VOOR BEGINNERS II

OPDRACHT A - BASIS REPARATIE- EN VERMAAK KLUSJES

Nodig:

- Een broek (kapot of te groot).
- Een stukje spijkerstof of andere matchende stof voor het repareren van gaten.

Maken:

Een broek inkorten

Trek de broek aan en vouw een broekspijp om naar binnen tot de gewenste lengte. Speld de omgevouwen rand vast. Een of twee spelden is genoeg.

Of laat iemand anders het omvouwen en spelden! Als je namelijk voorover buigt om te spelden aan de onderkant van de broekspijp trekt je broek iets omhoog. Dan speld je hem dus verkeerd. Frustrerend joh. Je hoeft maar 1 broekspijp te spelden want die tweede maak je gewoon precies even lang (dus even meten hoeveel je omvouwt).

Doe de broek weer uit en keer hem binnenstebuiten.

Strijk de vouw die je net hebt omgevouwen in de onderste rand.

Meestal is het bij een broek mooi om een zoom te hebben van ongeveer 3 cm breed, dat betekent dat je vanaf de vouw nog 4 cm stof nodig hebt. Knip af op 4 cm. Vouw en strijk 1 cm naar binnen en speld die rand rondom.

Stik nu op 3 mm afstand van die vouw met een gewonen stiksteek de zoom vast.

Tip: Als de broek wijd uitloopt zal je een beetje stof over hebben, dat is logisch. Kijk of je dat kan verhelpen door een beetje aan de stof te trekken terwijl je het naait. Als dat niet genoeg helpt, kun je altijd een plooijsje maken aan de binnenkant, daar zie je aan de buitenkant niks meer van.

Een broek innemen

Je kunt dit op een paar manieren doen. 1) midden achternaad innemen, 2) figuurnaden inzetten of 3) zijnaden innemen. Of een combinatie van verschillende vormen. Welke manier het beste is voor jouw broek ligt aan het model van de broek én hoeveel je hem in wil nemen.

Doe de broek eerst aan en bepaal hoeveel kleiner de broek moet. Als je maar heel weinig hoeft in te nemen kun je 1 manier kiezen, als het veel is, kan je beter gaan voor meerdere manieren om het model van de broek niet helemaal te verpesten.

1) midden achternaad innemen.

Haal eerst de band los boven de mid achternaad, dit mag best wel een stuk want je moet ook de band inkorten. Haal bij een spijkerbroek ook de midden achternaad zelf los, tot aan het kruis. Neem dan de twee lagen en teken bovenaan af hoeveel eruit moet. Stik met een gewone stiksteek op dat punt die twee lagen weer aan elkaar. Je stikt een naad die subtiel weer overloopt in de bestaande mid achternaad. Pas de broek even aan. Als ie goed zit, knip de naad af op 1 cm en zigzag de naad.

Knip de band door en vouw m helemaal open zodat je goede kant op goede kant kunt leggen. Dit is een rotwerkje. Stik de band weer aan elkaar zodat de band weer op de kleinere broek past. Vouw alles weer naar binnen en stik de band weer aan de broek vast.

2) figuurnaden inzetten.

Om vorm te geven aan rokken en broeken, maar ook bloesjes en jurken, zitten er figuurnaden in sommige kledingstukken. Bij een broek of rok zitten ze vaak voor en achter. Als jouw broek het niet heeft en je wil er figuurnaden in zetten om de broek in te nemen zou ik ze altijd achter inzetten. Daar zit over het algemeen meer vorm in je lijf. Een figuurnaad is eigenlijk een soort driehoekje dat je erin stikt en aan de binnenkant weg vouwt. Bovenaan de stof is het driehoekje op z'n breedst en het loopt uit in een punt ongeveer 7-10 cm lager.

Haal eerst de band van de broek los over de hele achterkant. Als er riemlusjes in de weg zitten, mag je die ook loshalen. Vouw en speld nu twee driehoekjes precies boven de achterzakken. Meet de driehoekjes en zorg dat ze samengenomen net zoveel stof eruit halen als je de broek moest innemen. Stik de driehoekjes. Laat ze gewoon eraan zitten. Pas de broek even om te kijken of ie goed zit.

Knip de band door en vouw m helemaal open zodat je goede kant op goede kant kunt leggen. Dit is een rotwerkje. Stik de band weer aan elkaar zodat de band weer op de kleinere broek past. Vouw alles weer naar binnen en stik de band weer aan de broek vast.

3) zijnaden innemen.

Dit kan alleen als de broek geen zijzakken heeft (anders blijft er niks over) en geen spijkerbroek is (daar zitten altijd van die nieten bij de aansluiting van de zak die je er niet uit kunt halen).

Je werkt hetzelfde als hierboven. Je haalt eerst de band los boven de zijnaden. Als de band van een dun materiaal is, kun je deze mee naaien bij het kleiner maken. Dan hoeft je hem dus niet los te halen. Stik de zijnaden zodat je aan beide kanten evenveel eruit hebt gehaald. Je zorgt dat je stiknaad subtiel weer overgaat in de bestaande naad. Pas de broek even. Zit ie goed?

Als er weinig stof overblijft kun je de zijnaad eraan laten zitten aan de binnenkant. Als je er heel veel hebt afgehaald, knip de zijnaad dan bij tot 1 cm en zigzag.

Als je de band hebt mee genaaid is ie nu klaar. Anders knip je de band door aan beide kanten. Vouw m helemaal open zodat je goede kant op goede kant kunt leggen. Dit is een rotwerkje. Stik de band weer aan elkaar zodat de band weer op de kleinere broek past. Vouw alles weer naar binnen en stik de band weer aan de broek vast.

De fietsgaten repareren

De fietsgaten zitten aan de binnenkant van je bovenbenen. Dat zijn vaak dunne plekken of plekken waar snel gaten in vallen omdat je langs je fietszadel gaat. Een gat op de knie kun je op dezelfde manier herstellen. Wanneer je een knie herstelt zou ik aanraden om eerst de zijnaad los te halen, zodat je beter met de naaimachine bij de plek kan.

Neem een stukje spijkerstof (of een matchende stof) en leg die aan de binnenkant, onder het gat. Zorg dat het ruim groot genoeg is, dat knip je later wel bij. Speld het met een of twee spelden, om het op z'n plek te houden.

Kies een goed matchende kleur garen en leg de broek met het gat onder de naaimachine. Voel even aan de binnenkant, ligt het stukje stof plat of is het dubbelgevouwen?

Stik dan met een gewone stiksteek heen en weer over het gat. Het is het makkelijkst om hierbij de achteruitloop te gebruiken. Wijzig telkens een beetje van richting door de naald in de stof te zetten en het voetje omhoog te halen en de stof te draaien. Het moet eruit zien alsof je met een potlood over de stof hebt gekrast, helemaal dicht.

Door zoveel te stikken verstevig je de plek en door een goede matchende kleur te kiezen is het nauwelijks meer zichtbaar.

Als je klaar bent kun je de extra stof aan de binnenkant gewoon afknippen. Dat zal wellicht een beetje gaan rafelen door het dragen en wassen, maar dat geeft niet, want de stof zelf zit enorm goed vast gestikt.

Visible mending

Als je bijvoorbeeld een gat in de knie van je spijkerbroek wilt repareren, kun je dat doen zoals hierboven beschreven. Of de wereld van Visible mending induiken. Visible mending kan op veel verschillende manieren: met borduurwerk, met een klein stukje weefwerk of met lapjes stof en sashiko-borduurtechniek. Google of Pinterest 'visible mending' en je vindt een hoop inspiratie. Het idee van zichtbaar herstellen is niet om je kleding op een onzichtbare manier te repareren, maar om met repareren je kleding mooier te maken dan ze eerst waren, om er iets aan toe te voegen, om het slechte (een gat of scheur) in een kans te veranderen, om iets te creëren dat nog beter is dan waarmee je begon.

Knopen

Het aanzetten van een knoop is de basis. Voor broeken zijn er (meestal) twee soorten knopen. Jeansknopen en gewone knopen (die je ook op een blouse of jurk kunt vinden).

Jeansknopen bestaan uit twee zijden die aan elkaar worden geschroefd en/of gehamerd, met daartussen de laag stof. Je kunt dezelfde knoop niet twee keer gebruiken, omdat je hem niet uit elkaar kunt halen als ie eenmaal vast heeft gezeten. Als een jeansknoop uit de stof is gescheurd, gebruik dan eerst een stukje denim of een andere stevige stof om het gebied te verstevigen en bevestig vervolgens een nieuwe jeansknoop.

Normale knopen worden met de hand vastgenaaid. Neem een kleine/dunne hand naald (dit is gemakkelijker om mee te werken, vooral in stevige stof) en wat naaimachine garen. Als je extra stevigheid wil, kun je een dikker garen gebruiken, zoals ijzergaren, maar het is niet nodig. Wanneer je normaal naaimachine garen gebruikt, vouw je de draad dubbel, dan rijg je de draad door het oog van de naald en maak je een dubbele knoop aan het uiteinde. Steek in aan de achterkant of binnenkant van de stof, zodat het knoopje niet zichtbaar is. Naai een aantal steekjes door de gaten van de knoop en de stof van boven naar beneden, ongeveer 5 keer.

(Als je met een jas werkt, zorg er dan voor dat de knopen niet te dicht/strak op de stof zitten, omdat je ruimte wil laten om de jas nog dicht te kunnen doen, met de laag stof met de knoopsgaten ertussen.) Als je ongeveer vijf keer door de knoop heen hebt genaaid, steek dan terug naar de achterkant of binnenkant van de stof en maak een paar kleine steken op dezelfde plek. Haal bij de derde steek je draad door de lus van de steek, waardoor er een klein knoopje ontstaat. De laatste steek steek je tussen de lagen van de stof en zo ver mogelijk van de knoop af (waarschijnlijk de lengte van de naald), naar buiten. Knip vervolgens het uiteinde van de draad dicht bij de stof af, nu zit het uiteinde van de draad tussen de twee lagen stof. Klaar!

NAAIEN VOOR BEGINNERS II

OPDRACHT B - MINI TASJE

Nodig

- Stukje buitenstof (dikker katoen, canvas, denim, rib)
- Stukje voering (dun katoen)
- Band (1 meter is genoeg)
- Clip
- Rits - ongeveer 30 cm (korter of langer kan ook)
- Biasband
- Garen, scharen, spelden, naaimachine etc.

Maken

Stap 1 - Teken je patroon

Het patroon van het mini tasje heeft 5 patroondelen. Deze teken je zelf. Neem ze op ware grootte over op patroonpapier naar het voorbeeld op de bijgevoegde tekening op schaal. Er staat op elk patroondeel hoe vaak je het van welke stof moet knippen.

Stap 2 - Knip de stof

Speld de patroondelen op de stoffen en knip langs het randje uit. Er is bij alle patroondelen al 1 cm naadtoeslag opgeteld.

Haal alle patroondelen weer los van de stof.

Stap 3 - Voorkant vakje

Je gaat eerst het voorkvakje maken. Leg de voering en buitenstof van het voorkvakje met de goede kanten op elkaar en stik met een gewone stiksteek op 1 cm afstand een van de lange kanten aan elkaar (dit vormt de bovenrand van het vakje).

Strijk de naadtoeslag aan de binnenkant van de stof richting de voering en stik de voering + naadtoeslag door, dichtbij de naad. Dit zorgt ervoor dat het straks netjes blijft zitten en niet verschuift. Vouw nu het voorkvakje dubbel zodat de goede kant buiten zit en strijk de rand netjes plat.

Stap 4 - Voorkant

Leg van het patroondeel 'voorpand' de buitenstof en de voering op elkaar. Let op: de verkeerde kanten liggen op elkaar!

Stik de twee lagen aan elkaar met een grote steeklengte (3,5) en dichtbij de rand (0,5 cm). Je doet dit zodat het makkelijker werkt verderop in het maakproces en de twee lagen niet verschuiven.

Leg nu het voorkvakje op het voorpand en stik deze op dezelfde manier vast, 0,5 cm van de de rand met een grote steeklengte.

Stap 5 - Aansluiting band

Knip twee banden van ongeveer 50 cm elk. Dit is meestal genoeg om het mini tasje op de heup of over je schouder te dragen.

Pak de patroondelen 'aansluiting band' erbij. Leg ze met de goede kanten op elkaar en schuif de band ertussen, totdat het uiteinde tussen de kortste kant zit en de rest van de band er aan de andere kant uithangt.

Naai de drie zijkanten (lang, kort en schuin) met een gewone stiksteek (2,5 lengte) op 1 cm afstand van de rand. Stik het stukje waar het band tussenzit meerdere keren, dan zit het echt stevig.

Knip de naadtoeslag op 0,5 cm af en de hoekjes weg.

Draai de stof naar de goede kant, nu steekt de band er aan de goede kant uit. Strijk het even netjes.

Stap 6 - Achterpand

Herhaal bij de buitenstof en voeringstof van het achterpand wat je bij het voorpand hebt gedaan (aan elkaar stikken op 0,5 cm afstand van de rand met een grote steeklengte).

Leg de aansluiting van de banden op het achterpand, langs de zijkanen. De banden wijzen naar het midden. De 'aansluiting van de band-delen' liggen aan de korte zijkanen en ongeveer 3 cm van de bovenrand.

Stik ze vast op 0,5 cm van de rand.

Stap 7 - Zijkant en rits

Als je net als ik een rits hebt gekozen die te kort is, kun je deze gemakkelijk verlengen. De mijne was 20 cm lang.

Eventueel verlengen van de rits:

Pak een restje buitenstof en voeringstof erbij en knip twee rechthoeken van elk. De rechthoekjes moeten lang genoeg zijn om de rits te verlengen tot de gewenste lengte (30 cm, zo lang als de lange smalle patroondelen).

Leg een rechthoek van buitenstof en voering op elkaar, goede kanten op elkaar, en schuif het uiteinde van de rits ertussen. Naai de drie lagen aan elkaar met een naadtoeslag van ca. 1 cm. Keer de lagen stof met de goede kant buiten en strijk ze plat. Doe dit aan beide kanten van de rits.

Pak nu de patroondelen 'zijkant rits' erbij. Leg een patroondeel van buitenstof met de goede kant op de rits en doet hetzelfde met een patroondeel van voering stof. De rits ligt tussen de twee lagen. Stik dit vast met behulp van een ritsvoetje en een gewone stiksteek (2,5 lengte).

Vouw en strijk de stoffen dan naar buiten en doe hetzelfde met de andere zijkant van de rits.

Stap 8 - Zijkant en onderkant

Pak nu de patroondelen 'onderkant' erbij. Dit deel gaan we vastmaken aan de zijkant (van stap 7), zodat je een soort frame krijgt waar het voorpand en achterpand aan vast moeten.

Leg de patroondelen van de onderkant (buitenstof en voering) met de goede kanten op elkaar, met daartussen het patroondeel zijkant (dat is dat stuk met de rits). Stik de drie lagen aan de korte kanten aan elkaar met een gewone stiksteek (2,5 lengte) op 1 cm afstand van de rand.

Keer het 'frame' nu om zodat de buitenstof buiten zit en de voering binnen en strijk het even.

Stap 9 - Naai de delen aan elkaar

Je hebt nu drie onderdelen: het voorpand, het achterpand en het 'frame'. Deze gaan we aan elkaar zetten. Dit is een lastige stap.

Begin met het voorpand en frame. Leg deze goede kanten tegen elkaar en speld met een paar spelden. Zorg dat de rits bovenaan zit. Naai rondom met een gewone stiksteek (2,5 lengte) op 1 cm afstand van de rand.

Het is handig om een klein inknipje te maken op de 'hoeken' van het frame. Dan kan je het voorpand plat laten liggen en buig je het frame mee terwijl je naait.

Je maakt het makkelijker als je voor iets afgeronde hoeken gaat. Als er een plooi ontstaat in de voeringstof is dat geen ramp, dat is toch de binnenkant.

Doe hetzelfde bij het achterpand en zorg dat de rits openstaat terwijl je dit vastnaait, anders kan je het niet meer binnenstebuiten keren.

Stap 10 - Werk de voering af met biaisband

Naai biaisband rondom de naden aan de binnenkant van het tasje. Zo ziet ook de binnenkant er netjes uit. Dit doe je in twee stappen, eerst een kant en daarna de andere kant. Vraag even wat uitleg van Tinka, als je nog nooit iets met biaisband hebt gedaan.

Stap 11 - Clips vastmaken

Pak er een clip bij en bepaal door het tasje even om jezelf heen te hangen waar ze moeten komen.

Maak de ene kant van de clip goed vast door een vierkantje met kruisje te stikken.

Rijg de andere kant van de clip alleen over het band en stik het uiteinde vast met een stiksteek. Zo kun je het tasje nog in lengte verstellen als je wil.

Yessss! Je hebt zelf een mini tasje gemaakt, met rits. Nice!

NAAIEN VOOR BEGINNERS II

OPDRACHT C - GILET (MET/ZONDER QUILT PATROON)

Nodig:

- Katoen, eventueel twee kleuren voor binnen en buitenkant. Niet-stretch stof.
- Eventueel een zachte pluizige stof.
- Fiberfill voor de vulling
- Biasband om randen af te werken

Maken:

Stap 1- Teken je patroon

Een gilet bestaat uit 2 patroondelen, de voorkant en de achterkant. Je kunt de gilet in breedte en lengte aanpassen. Ook kan je de ronding van de hals aanpassen. Het basispatroon is redelijk wijd en past veel maten.

Mocht je er twee zakjes op willen zetten teken dan ook die vorm en vergeet de 1 cm naadtoeslag niet.

Stap 2 - knip je stoffen

Voor de gilet heb je een binnen en buitenstof. Van het voorpand heb je er vier nodig (2 van binnenstof en 2 van buitenstof), zorg dat ze gespiegeld zijn want het gaat om het linkervoorpand en het rechtervoorpand. Het achterpand gaat aan de stofvouw en daar heb je er 2 van nodig (binnenstof en buitenstof).

Let op: als je van plan bent de stof te quilten, knip de stof dan uit met 5 cm extra rondom, bij het quilten verschuift de stof makkelijk, liever te veel dan te weinig.

Als je een tussenlaag wil voor extra stevigheid en warmte, knip dan ook 2 keer het voorpand in fiberfill en 1 keer het achterpand.

Als je een zak hebt bedacht: vergeet die niet te knippen.

Stap 3 - quilt of niet

Als je een gilet wil met quiltpatroon dan ga je dat nu erin stikken. Leg de binnen- en buitenlagen van de 3 delen (linkervoorpand, rechtervoorpand en achterkant) op elkaar met een laag fiberfill ertussen. En speld het op een paar plekken op elkaar. Ik kies vaak voor het midden.

Zet de stiksteek wat groter dan je gewend bent: 3 of 3,5. Begin in het midden en werk naar buiten, zodat de stoffen niet plooien. Het is handig om bij elke nieuwe lijn de stof onder en boven weer een beetje strak te trekken, zodat er geen plooien ontstaan.

Nadat de drie onderdelen gequilt hebt kun je het patroondeel er weer even bijpakken. Speld het erop en knip 1 cm rondom de rand.

Als je niet quilt dan zit je wel met twee lagen stof, je maakt dan eigenlijk twee keer de gilet. Daarna naai je 2 gilets (de voering en de buitenstof) aan elkaar. Zie bij de volgende stap hoe je de gilet maakt.

Stap 4 - schouderaden en zijaden

Nu gaan we de gilet maken. Leg de twee voorpanden met de goede kant op goede kant op het achterpand. Speld en stik de schouderaden met een gewone stiksteek met 1 cm naadtoeslag.

Speld en stik daarna de zijaden op dezelfde manier.

Als je niet quilt dan doe je de stappen hierboven 2 keer. Een keer voor je voeringstof en 1 keer voor je buitenstof.

Daarna leg je de twee lagen met de goede kanten op elkaar en stik je rondom de twee lagen aan elkaar. De hele onderrand, en langs de voorpanden naar de nek. Niet de armsgaten!

Keer de twee lagen door een van de mouwen naar buiten. Nu hoeft je alleen de armsgaten nog af te werken.

Stap 5 - werk de schouder- en zijnaden af met biaisband

Het is leuk als je gilet op twee manieren te dragen is en daarom gaan we aan de binnenkant de schouder- en zijnaden met biaisband afwerken. Dit doe je net als bij de laptopshoes, of kijk even in het mapje naar het voorbeeldje van biaisband.

Stap 6 - werk de randen af met biaisband

De laatste stap is het afwerken van de gilet met biaisband langs de hele rand. Je kunt kiezen voor een contrastkleur of juist een kleur die matcht. Dit doe je net als stap 5. Je stikt de biaisband randjes van stap 5 gewoon mee en legt ze plat een kant op.

Als je nog een zakje op je gilet wil zetten kan dat nu, je kunt het zakje ook een biaisband randje geven als je toch bezig bent.

Als je ervoor gekozen had om niet te quilten en de buitenrand niet met biaisband af te werken, moet je de armsgaten nog doen. Dit doe je wel met biaisband, op dezelfde manier als je gewend bent.

Nu is ie af! Goed gedaan zeg!

Tips voor stretch stof

Naaien met stretch stof is een hele andere wereld dan met niet-stretch stoffen. Vaak wordt een lockmachine aangeraden voor het naaien met stretch stof, maar in deze werkbeschrijving maken we er geen gebruik van, het kan namelijk ook met een gewone naaimachine. Bij stretch stof let je op andere dingen dan bij niet-stretch stof, zoals waar de rek zit in de stof. Verder rafelt stretch stof niet, dus hoeft je de naden niet af te werken aan de binnenkant. Omdat de stof lekker rekt is een kledingstuk in stretch stof ook wel makkelijk, als je niet zo netjes naait, past het vaak nog steeds.

Voordat je begint hieronder wat tips.

- **DOGS**

Bij stretch stof let je niet zo zeer op de 'recht van draad', maar op de zogenaamde DOGS = direction of greatest stretch. Hoe rekt de stof het meeste? Zorg dat dat in de breedte ligt van het kledingstuk. Daar wil je de rek hebben, in de lengte is het niet nodig.

- **Stretch naald**

Gebruik een stretch of jersey naald. Dit is belangrijk!

Als je dit niet doet kun je wat haaltjes krijgen in de stof of kan de machine wat steekjes over slaan.

- **Naaigaren**

Het naaigaren is hetzelfde.

- **Stretchsteek**

Gebruik een stretch steek die mee rekt met de stof. Er zijn verschillende opties, van een stretch stik steek tot een smalle zigzag (2,5 x 2,5). Probeer eerst even wat uit op een aantal proeflapjes. Kijk hoe het rekt en wat jij mooi eruit vindt zien en wat lekker werkt.

Mijn tip is daarnaast dat je logisch blijft nadenken en alleen een stretch steek gebruikt waar rek nodig is. De naden in de lengte (zijnaad bijv) hebben geen rek nodig en dus kan een gewone stiksteek ook prima werken. Ik vind dit fijner naaien en een mooier resultaat geven.

- **Niet trekken**

Trek niet aan de stof als hij door de machine gaat, dan kunnen er rare hobbels ontstaan.

- **Beginnen met naaien**

Normaliter begin je met naaien aan het begin van de stof, helemaal op het randje. Bij stretch stof wordt de stof dan vaak naar beneden geduwd. Begin daarom niet helemaal op het randje maar een cm verderop de stof (en doe dan je achteruit) en houd/trek de draden goed naar achteren om de machine een beetje te helpen en de stof recht te houden.

- **Golven?**

Mochten er toch nog golven in je stof ontstaan, strijk dan eerst met stoom, dat helpt vaak.

- **Tweelingnaald**

Om de randen van de mouwen en de onderrand netjes te zoomen met een professionele afwerking kan je een 'tweelingnaald' gebruiken. Hiervoor gebruik je twee klosjes garen bovenop en eentje onderop. De steek is ingesteld op een gewone stiksteek. Je krijgt dan twee stiksteken naast elkaar en aan de onderkant een zigzag. Zet de steeklengte iets groter dan normaal, op 3. Naai niet achteruit met een tweelingnaald, dan kan de naald breken, maar steek de draden met een handnaald naar de binnenkant en knoop ze aan elkaar.

Experimenteer hierbij eerst even op een los stukje stof, het kan zijn dat je de spanning wat moet aanpassen zodat de steek er netjes uit ziet.

Nodig

- Lap stretch stof
- Het master patroon
- Garen, scharen, spelden, naaimachine , tweelingnaald etc.

Maken

Stap 1 - Teken je patroon

Kies jouw maat op basis van de volgende tabel. Je meet eerst je borstomtrek (breedste punt van de borst) en je tailleomtrek (smalste punt van de taille). Op basis daarvan kies je een maat. Als je tussen twee maten in zit, is het altijd beter om de grootste maat te kiezen, dan weet je zeker dat het past.

Maat	Borstomtrek	Tailleomtrek
XXS	82	63
XS	86	67
S	90	71
M	94	75
L	98	79
XL	102	83
XXL	107	88

Pak nu het master patroon en een stuk blanco patroonpapier erbij. Teken de vier (het kleine rechthoekje is optioneel) patroondelen in jouw maat over op het patroonpapier. Neem ook de tekens en pijlen over. Schrijf erop wat het is 'T-shirt, maat M, voorpand, incl. 6 mm naadtoeslag'. Knip de onderdelen uit het patroonpapier.

Stap 2 - Knip de stof

Bij stretchstoffen kun je een soort strepen in de stof zien, deze streepjes moeten verticaal over je lijf en kledingstuk lopen. De meeste stretch (de DOGS) is dan in de breedte.

Vouw de stof dubbel zodat je een vouw creëert. Op de patroondelen staat aangeven hoeveel je er nodig hebt (2 mouwen, 1 nekband etc). Leg de patroondelen van patroonpapier op de stof, al dan niet aan de stofvouw. Speld het patroonpapier op de stof, begin hierbij eerst met de hoekjes en speld dan nog wat spelden ertussen. Het gaat erom dat het papier netjes op de stof blijft liggen als je gaat knippen.

Dit patroon is inclusief 6 mm naadtoeslag. Knip langs de randjes van het patroonpapier de patroondelen uit.

Stap 3 - Schouders

Zorg dat je de tekentjes aan de rand hebt aangegeven op je stof en haal dan het patroonpapier van het voor- en achterpand eraf.

Je gaat eerst de schouderaden naaien. Als je bang bent dat de schouders gaan uitrekken kun je de naden aan de verkeerde kant van de stof verstevigen met een smal strookje vlieseline. Dit is optioneel.

Voordat je gaat naaien, zorg dat er een stretchnaald in je machine zit. Test eerst wat verschillende stretchsteken en een gewone zigzag en stiksteek op jouw stof. Bij de schouders heb je in principe geen rek nodig dus is het niet per se nodig om met een stretchsteek te werken, een gewone

stiksteek voldoet. Test wat jij het fijnst vindt werken en kijk hoe het er aan de buitenkant uitziet.

Leg het voorpand en het achterpand met goede kanten op elkaar en speld de schouderaden op elkaar. Stik de schouderaden op 6 mm afstand van de rand (minder dan voetbreedte), met jouw gekozen steek.

Strijk de naden richting het achterpand. Als je wil kan je de schouderaden aan de buitenkant doorstikken, dit is niet nodig.

Stap 4 - De nekband

Pak nu het lange rechthoekige onderdeel erbij. Haal het patroonpapier eraf. Leg de nekband met de goede kanten op elkaar en stik de korte kanten aan elkaar op 6 mm afstand van de rand. Hier is ook niet per se stretch nodig, gebruik een steek naar keuze. Nu heb je een cirkel.

Vouw en strijk de band nu dubbel in de lengte, met de goede kanten Buiten. Zo begint het op een nekband te lijken.

We gaan nu de nekband vastmaken aan de nekopening op het shirt. Je kan zien dat de nekband kleiner is dan de nekopening, dat klopt. Je rekt de nekband iets uit terwijl je het eraan naait. Zo zorg je dat de nekband mooi plat komt te liggen. Je gebruikt hiervoor een stretchsteek!

Er is een trucje om de nekband gelijkmatig te verdelen rondom. Zet in de vier uithoeken een speld in de nekband. Doe hetzelfde met de nekopening. Leg dan de nekband met goede kanten op elkaar en de rafelranden gelijk op de nekopening. Speld de twee aan elkaar waar de spelden zitten (op vier punten dus). Nu weet je hoeveel je de nekband per kwart van de cirkel moet uittrekken.

Gebruik een stretchsteek om de nekband aan de nekopening vast te naaien op 6 mm van de rand. Rek de nekband terwijl je naait en rek de nekopening niet.

Strijk de nekband naar boven.

Stap 5 - Mouwen

Pak nu de mouwen erbij en haal het patroonpapier eraf. Pak het shirt erbij.

Leg de mouwen met de goede kanten op de mouwopening (knipjes op elkaar) en speld de mouwen vast. Het is de bedoeling dat je het shirt meebeweegt zodat je de mouwen netjes kunt spelden. Zet de spelden er haaks in, dat werkt makkelijker.

Stik nu de mouwen vast aan de mouwopening op 6 mm afstand van de rand. Je hebt hier niet per se een stretchsteek voor nodig, maar het is wel aan te raden.

Strijk de naad naar de mouw.

Stap 6 - Zijnaden en ondermouwen

Nu ga je in een keer de naden en ondermouwen aan elkaar naaien.

Leg het hele shirt met goede kant op goed kant. En speld de hele ondermouw- en zijnaad. Zorg dat de oksels gelijk liggen.

Stik de hele ondermouw- en zijnaad aan elkaar op 6 mm afstand van de rand. Je hebt hier niet per se een stretchsteek voor nodig, maar het is wel aan te raden.

Strijk de naad naar het achterpand.

Stap 7 - Zoom onder en mouwen

De laatste stap is de zoom, van de onderrand en van de mouwen.

Strijk hiervoor eerst de zomen 2 cm naar binnen. Bij de ronde randen onderaan het shirt kan je dat makkelijker doen met lekker veel stoom in het strijkijzer.

Zet dan een tweelingnaald op je naaimachine, dat is een naald met twee punten. Hiervoor zet je 2 bovendraden op je machine en rijg je in alsof het een draad is, de ene draad gaat door het linkeroog van de naald en de ander door het rechteroog.

Met een tweelingnaald krijg je een perfect evenwijdig stiksel aan de bovenkant van de stof en onderop een zigzag.

Let op: Zet de steeklengte op 3 en zorg dat je niet achteruit gaat met een tweelingnaald.

Probeer dit eerst even op een proefstukje, dan kan je ook zien of de naaimachine goed staat ingesteld.

Stik vanaf de bovenkant van de stof de zomen erin met de tweelingnaald.

Strijk je shirt nog een laatste keer.

Dat was het! Je hebt gewoon een shirt gemaakt. Dat is echt niet makkelijk!

NAAILES VOOR BEGINNERS II

OPDRACHT E - WIJDE BROEK MET ELASTIEK (PYJAMA OF GEWOON)

Nodig:

- Grote lap stof (katoen, flanel), geen stretch. Combineren van stoffen kan ook.
- Breed elastiek
- Patroon + blanco patroonpapier
- Naaimachine, schaar, spelden.

Maken:

Stap 1 – Bepaal je maat en teken je patroon

De maat van de broek wordt bepaald door je heupomtrek. Dat meet je met een meetlint op het breedste punt van je heup, inclusief je billen. Dat zit vaak wat lager dan de heupbotjes.

Het patroon van de broek is een groot blad waar alle maten op staan. Je kiest jouw maat en tekent alleen die lijn over op patroonpapier. Zo ziet een patroonblad van een patroontijdschrift er ook uit, alles door elkaar.

De maten gaan vanaf een kleine kindermaat tot volwassenen maten. Misschien val je net ergens tussen maten in, kies dan voor de grotere maat (je wil waarschijnlijk liever een wijde broek dan een strakke). Je kan beter niet kiezen voor de kindermaten als je een broek voor jezelf maakt, die vallen anders dan volwassenen maten.

Kindermaten heupomtrek

XXS - 2/3	51-58 cm
XS - 4/5	61-64 cm
S - 6-8	66-71 cm
M - 10-12	76-81 cm
L - 14-16	86-91 cm

Volwassen maten heupomtrek

XS	79-84 cm
S	89-94 cm
M	99-104 cm
L	109-114 cm
XL	119-124 cm

De lengte van de broek is een standaard lengte. Als je een korte broek wil dan kan dat, als je de broek wil verlengen dan kan dat natuurlijk ook. Meet de binnenbeenmaat van het patroon (vanaf het kruis naar de zoom) en check even op je eigen lijf of dit de goede lengte is voor jou. Houd er rekening mee dat er nog een centimeter of 3 af gaat voor het omvouwten van de zoom. Verleng of verkort naar wens.

Pak een rol blanco patroonpapier en leg jouw blad patroonpapier op het master patroon en teken dan de lijn van jouw maat over op het patroonpapier.

Het patroon is inclusief een naadtoeslag van 1 cm. Schrijf op je patroonblad wat het is (wijde broek, voor/achterpand, maat..., incl 1 cm naadtoeslag). Het patroon bestaat uit 1 patroondeel.

Stap 2 - Knip de stof

Vouw de stof dubbel of als je twee stoffen gebruikt, leg ze met de goede kanten op elkaar. Op deze manier knip je in een keer twee patroondelen in spiegelbeeld. Dat is de bedoeling, anders heb je straks twee linkerbenen.

Leg nu het patroondeel op de stof en speld het vast. Begin met de hoekjes en speld dan ongeveer elke 15 cm langs de rand van het patroondeel.

Knip de stof uit langs de rand van het patroonpapier.

Haal het patroonpapier los van de stof.

Let op: Als je een stof hebt waarbij de goede kant van de stof heel moeilijk of helemaal niet te onderscheiden is van de verkeerde kant van de stof is het handig om dat nu te markeren. Het patroondeel is namelijk niet symmetrisch maar dat zie je bijna niet. Daarom is het belangrijk dat je onthoudt wat de buitenkant van de stof is. Dat kan door een speld aan de goede kant van de stof te spelden (voor allebei de patroondelen) of door een kruis erop te zetten met kleermakerskrijt (voor allebei de patroondelen).

Stap 3 - Naai de zijnaden van de benen

Neem een voor een de patroondelen en vouw ze dubbel met de goede kant op goede kant. Hierbij is het dus belangrijk om te weten wat de goede kant van de stof is. Zorg dat de binnenbeennaden gelijk liggen, dat is de naad van het kruis tot aan de zoom. Speld deze op elkaar.

Stik met een gewone stiksteek (lengte 2,5) de binnenbeennaden aan elkaar op 1 cm afstand van de rand van de stof.

Zigzag daarna de rafelrand van de stof met een gewone zigzag (2,5 lengte en 3 breedte).

Doe dit voor allebei de benen.

Stap 4 - Naai de kruisnaad

Keer een van de benen met de goede kant naar buiten en schuif hem in de andere been. De goede kanten van de stof liggen tegen elkaar. Speld nu de ronde naad: de kruisnaad, op elkaar. Helemaal van middenvoor tot middenachter. Zorg dat in het midden de ene binnenbeennaad naar links en dan andere naar rechts valt, zodat er geen dik opgepropt stuk ontstaat.

Stik de kruisnaad met een gewone stiksteek (lengte 2,5) op 1 cm afstand van de rand van de stof.

Zigzag daarna de rafelrand van de stof met een gewone zigzag (2,5 lengte en 3 breedte).

Keer nu de broekspijpen met de goede kant naar buiten. Het lijkt al op een broek!

Stap 5 - Maak de tunnel en rijg elastiek

Aan de bovenrand van de broek gaan we een tunnel maken zodat je er elastiek doorheen kunt rijgen.

Meet hoe breed het elastiek is dat je gebruikt en tel daar een halve cm bij op.

Vouw en strijk de bovenrand van de broek eerst 1 cm om en daarna de breedte van het elastiek +0.5cm. Je doet dit op dezelfde manier als de bovenrand van de totebag. Het is belangrijk dat je dit netjes doet, anders past het elastiek net niet, zit het veel te wijd of wordt de broek heel veel lager dan je zou willen.

Stik nu (gewone stiksteek, 2,5 lengte) smal op de rand van de vouw door alle lagen. Je stikt dit in 1 keer rondom. Let op: je laat een opening van ongeveer 7 cm, hierdoor kan straks het elastiek door de tunnel.

Pak het elastiek erbij en speld aan een kant een veiligheidsspeld eraan. Rijg het elastiek met de veiligheidsspeld door de tunnel van de broek. Doe de broek even aan om de lengte te bepalen van het elastiek. Het moet lekker zitten maar niet te los, want dan blijft de broek niet hangen. Speld het elastiek op de goede maat aan elkaar, met een paar cm overlap. Knip de rest van het elastiek af.

Trek de twee uiteinden van het elastiek uit de tunnel. Overlap de twee uiteinden netjes en stik ze aan elkaar met een vierkantje met kruisje erin.

Trek het elastiek nu weer in de tunnel. Stik de opening dicht (even zo trekken dat de stof plat ligt). Ik vind het altijd fijn om het elastiek op de naden vast te zetten, zodat er geen draai in komt.

Verdeel de stof netjes rondom het elastiek en stik op de voor en achter naad door de stof en het elastiek, met een gewone stiksteek.

Stap 6 - Zoom

Nu hoef je alleen nog de onderzoom te maken. Keer de broek binnenstebuiten. Je ziet dat het patroon onderaan de benen een soort hoekje erin heeft, dat is vanwege de zoom.

Ook dit is weer op dezelfde manier als de bovenband van de totebag (twee keer omvouwen en doorstikken).

Vouw en strijk de broek bij het smalste punt (waar dat hoekje begint) omhoog, naar de binnenkant van de broek. Vouw en strijk nog een smal stukje naar binnen en stik rondom door, smal langs de vouw. Je stik met een gewone stiksteek door alle lagen van de stof.

Nu is je broek af!

Leuke tip: als je dit patroon met een dunne flodderige stof maakt (viscose bijv) heb je ineens een fijne zomerbroek. Of maak er zakken op aan de achterkant.

NAAILES VOOR BEGINNERS II

OPDRACHT F - ROK MET ELASTIEK (STROKENROK OF GEWOON)

Nodig

- Lap stof (niet te dik want dan valt het niet mooi: katoen, linnen of viscose of polyester kan ook)
- Elastiek voor in de band
- Garen, scharen, spelden, naaimachine etc.

Maken

Stap 1 - teken je patroon

Voor deze rok maak je zelf je patroon met een paar maten. De basisrok heeft maar 1 patroondeel, het ziet eruit als een trapezium. De korte kant is de bovenkant en loopt breed uit naar de onderkant. Je bepaald zelf de lengte. Het voorpand en het achterpand is hetzelfde, dus dat is makkelijk.

Als je een strokenrok wil maken, bedenk dan hoeveel stroken je zou willen onder het basisdeel van de rok en hoe breed ze moeten zijn. De stroken zijn simpele rechthoeken. Eerst teken je het basisdeel van de rok en dan bereken je hoe lang de stroken moeten zijn.

De maat van de korte kant van het trapezium bereken je door je heupomtrek (incl je billen) te meten + 20 cm en dan gedeeld door 2. (Voorbeeld: heup = 100 cm + 20 cm = 120 cm / 2 = 60 cm)

De maat van de lange kant (onderkant) is de korte kant + 20 cm. (Voorbeeld: 60+20 cm = 80 cm.)

De lengte bepaal je zelf, het voorbeeld is midi lengte, maar hij kan ook langer of korter.

Let op: aan de bovenrand gaat er nog een centimeter of 5 af om een tunnel voor het elastiek te maken.

Teken het trapezium op patroonpapier en knip uit. Schrijf op het patroonblad wat het is, zodat je het nog een keer kunt gebruiken.

Het patroon is inclusief 1 cm naadtoeslag.

Je berekent de stroken op basis van het basisdeel van de rok. Je neemt de omtrek van de onderrand van de rok (voor en achter bij elkaar opgeteld - vb $80 \times 2 = 160$ cm) en vermenigvuldigd dit met 1,5 of 2. Als je een heel wijde rok wil, met veel plooitjes dan gebruik je 2 anders is 1,5 ook prima (vb $160 \times 1,5 = 240$ cm). Nu weet je de lengte van de eerste strook. Bedenk zelf hoe breed de strook moet worden (vb 25 cm) en teken een strook van 25 x 240 op je stof of eerst op patroonpapier.

Tip: de stroken zijn vaak heel lang, als je dat niet uit je stof kan halen, kan je ook gaan voor twee keer de helft (vb twee delen van 25 x 120 cm). Deze delen maak je dan eerst aan elkaar op de zijnaden, dan heb je uiteindelijk toch de juiste lengte.

Als je nog een tweede strook wil toevoegen onder de eerste, bereken je dit op dezelfde manier. Alleen neem je nu de omtrek van de eerste strook als uitgangspunt en vermenigvuldigd je dit met 1,5 of 2 (vb $240 \times 1,5 = 360$ cm).

Stap 2 - knip je stof

Leg je patroonpapier van de basisrok op een dubbele laag stof, speld het vast en knip uit langs de rand.

Haal dan het patroonpapier weer los van de stof.

Voor de eventuele stroken doe je hetzelfde.

Stap 3 - zijnaden naaien

Leg het voor- en achterpand met de goede kanten op elkaar en speld de zijnaden op elkaar.

Stik met een gewone stiksteek (2,5 cm) op 1 cm afstand van de rand.

Zigzag de naad vlak langs de rand van de stof (2,5 lengte, 3 breedte).

Als je de stroken in twee delen hebt geknipt of in een deel, naai ook hiervan de zijnaad of zijnaden, op dezelfde manier.

Stap 4 - tunnel maken en elastiek rijgen

Aan de bovenrand van de rok gaan we een tunnel maken zodat je er elastiek doorheen kunt rijgen.

Meet hoe breed het elastiek is dat je gebruikt en tel daar een halve cm bij op.

Vouw en strijk de bovenrand van de rok eerst 1 cm om en daarna de breedte van het elastiek +0.5cm. Je doet dit op dezelfde manier als de bovenrand van de totebag. Het is belangrijk dat je dit netjes doet, anders past het elastiek net niet of zit het veel te wijd.

Stik nu (gewone stiksteek, 2,5 lengte) smal op de rand van de vouw door alle lagen. Je stikt dit in 1 keer rondom.

Let op: je laat een opening van ongeveer 7 cm, hierdoor kan straks het elastiek door de tunnel.

Waarschijnlijk zit er ergens een plooi in de stof (vanwege de trapezium vorm), maar door het rekken van het elastiek zie je dat niet, dus het geeft niet.

Pak het elastiek erbij en speld aan een kant een veiligheidsspeld eraan. Rijg het elastiek met de veiligheidsspeld door de tunnel van de rok. Doe de rok even aan om de lengte te bepalen van het elastiek. Het moet lekker zitten maar niet te los, want dan blijft de rok niet hangen. Speld het elastiek op de goede maat aan elkaar, met een paar cm overlap. Knip de rest van het elastiek af.

Trek de twee uiteinden van het elastiek uit de tunnel. Overlap de twee uiteinden netjes en stik ze aan elkaar met een kruisje erin of een paar keer heen en weer over het elastiek.

Trek het elastiek nu weer in de tunnel. Stik de opening dicht (even zo trekken dat de stof plat ligt). Ik vind het altijd fijn om het elastiek op de naden vast te zetten, zodat er geen draai in komt. Verdeel de stof netjes rondom het elastiek en stik op de voor en achter naad door de stof en het elastiek, met een gewone stiksteek.

Stap 5 - optioneel: rimpelen van de stroken

Als je werkt met stroken aan je rok gaan we die nu eraan zetten door ze te rimpelen en dan vast te naaien.

Omdat de strook een grotere omtrek heeft dan de onderrand van de rok moeten we de bovenrand van de strook rimpelen. Daar is een leuke techniek voor op de naaimachine.

Je maakt twee naden met hulpstiksels voor het rimpelen:

- Zet de steeklengte zo groot mogelijk: 4 of 5.
- Zet de bovenspanning laag: op 1.
- Stik smal op de rand van de strook twee naden naast elkaar, helemaal rondom.

Let op: gebruik hierbij GEEN achteruit aan het begin en einde. De draden moeten loszitten.

- Pak de twee losse draden van het begin en schuif de stof voorzichtig langs de hulpstiksels. De stof rimpelt nu langs de hulpstiksels op een gelijkmatige manier.

- Verdeel de stof op zo'n manier door de rimpelen dat de strook even lang wordt als de onderrand van de rok.

Pak nu de onderrand van de rok erbij. Leg de strook met de goede kant op goede kant op de onderrand van de rok. Speld de strook vast (de rimpels liggen gelijkmatig verdeeld). Stik de strook aan de onderrand van de rok vast met een gewone stiksteek (lengte 2,5).

LET OP: zorg dat je alle instellingen van de naaimachine weer gewoon zet: de spanning en de steeklengte!

Als de strook vast zit aan de rok, trek je voorzichtig de hulpstiksel uit de stof. Die heb je niet meer nodig.

Dan zigzag je de naad, langs de rand van de stof (lengte 2,5, breedte 3).

Als je nog een strook hebt, doe je hetzelfde nog een keer.

Stap 6 - zoom

Nu hoeven wel alleen de zoom onderaan nog netjes af te werken. Dit doe je weer net als de bovenrand van de totebag, maar dan smaller.

Vouw en strijk de onderrand van de rok twee keer 1 cm om en stik smal op de rand van de vouw door.

Tadaa! Je hebt een rok gemaakt. Awesome!

NAAILES VOOR BEGINNERS II

OPDRACHT G - GESMOKTE TOP OF JURK

Nodig:

- Stuk stof (niet te dik bv. katoen)
- Elastiek garen
- Garen, scharen, spelden, naaimachine etc.

Maken:

Stap 1 – Teken je patroon

Het patroon bestaat uit twee delen. De bandjes en het lijf.

Meet je bovenwijdte (over het breedste punt van de borst) en vermenigvuldig dat met 1,5. Dit wordt de breedte van je top/jurk, deze moet breder zijn omdat je de stof gaat smokken. Meet ook hoe lang je het kledingstuk wilt hebben. Je kunt het beste nog 5 cm extra erbij optellen, je kunt hem daarna altijd nog korter maken.

Teken op basis van deze twee maten een rechthoekig patroon op het patroonpapier met 1 cm naadtoeslag aan alle randen.

Teken ook een lange rechthoek op patroonpapier voor de bandjes.

Wil je een doorlopend bandje aan beide kanten of twee verstelbare bandjes die je met een strikje kunt vastmaken? Bepaal nu hoe lang en breed je de bandjes wilt hebben (houd er rekening mee dat de strikbandjes vrij lang moeten zijn zodat je ze ook echt kunt strikken). Vergeet de 1 cm naadtoeslag niet!

Stap 2 – Knip je stof

Je hebt maar één rechthoekig stuk stof nodig voor het lijfje en voor de bandjes twee stuks. Als je bandjes met een strikje wilt moet je vier bandjes uitknippen. Vouw voor het knippen van de bandjes de stof dubbel of tweedubbel, zodat je maar één keer hoeft te knippen.

Leg de papieren patroondelen op de stof, speld ze vast en knip langs het randje uit.

Let op: Leg het patroon tactisch op de stof om zo weinig mogelijk stof te verspillen.

Haal daarna het patroonpapier weer los van de stof.

Stap 3 – Zoom de bovenrand

We beginnen met het lijfje. Leg de bandjes even aan de kant.

Werk de bovenrand van je lijfje af met een zoom. Vouw eerst 0,5 cm om en vouw daarna nog 1 cm om. Strijk de vouwen erin, speld dit vast en stik daarna smal door op 2 mm afstand van de vouw.

Stap 4 – Smokken

Nu gaan we het bovenste deel van het lijfje smokken, zodat het een stuk strakker wordt. Dit doen we door de spoel te vullen met elastiek garen en op de bovendraad gewoon garen.

Wikkel voorzichtig met de hand het elastiek om je spoeltje, zonder dat je het elastiek uitrekt. De bovendraad is gewoon garen in een kleur die goed past bij jouw stof. Je kunt nu de machine voorzichtig inrijgen zonder het elastiek uit te rekken. Zet de spanning van de machine iets hoger (5) en de steeklengte iets groter (3,5).

Nu gaan we het lijfje smokken. Stik een rechte lijn ongeveer 2-3 cm onder je bovenrand (parallel aan de bovenrand). Je kunt deze tussenruimte ook kleiner/groter maken, dit ligt aan de hoeveelheid opgekrulde bovenrand die je wilt.

Let op: Bij het begin en einde niet achteruit stikken, maar met de hand een knoopje maken in de bovendraad en onderdraad.

Je maakt telkens deze lijnen onder elkaar, totdat je genoeg hebt gesmakt. In het voorbeeld zijn het er 13. In het voorbeeld zit er telkens 1,5 cm tussen de lijnen. Ook hierin kan je variëren. Je gaat door totdat het genoeg stretch heeft en het goed past op jouw lijf.

Bij het stikken van de tweede lijn zorg je dat je de stof strak trekt zodat het plat blijft liggen. Denk eraan dat je niet achteruit stikt bij het begin en einde en alles met de hand vastknoopt. Blijf dit doen totdat je jouw gewenste aantal smaklijnen hebt.

Tip: Je spoeltje kan opraken terwijl je nog helemaal niet klaar bent met je stiklijn. Controleer dus af en toe hoeveel draad er nog op je spoeltje zit. Stop met stikken zodra er nog ongeveer 5 cm draad op je spoeltje zit en haal voorzichtig je stof onder de machine vandaan, knip nu ook je bovendraad af. Spoel handmatig een nieuw spoeltje met elastiek. Begin 2 mm na het stukje waar je was gestopt weer opnieuw met stikken en maak je lijn af. Om de draden vast te maken knoop je eerst de elastieken onderdraden strak aan elkaar en daarna pas je bovendraden.

Stap 5 – Onderkant zomen

Bepaal hoelang je het kledingstuk wilt hebben, speld dit vast en strijk er een vouw in. Meet vanaf die vouw nog 1,5 cm en knip de rest af.

Vouw eerst 0,5 cm om en daarna vouw je nog 1 cm om. Strijk de vouwen erin, speld dit vast en stik daarna smal door op 2 mm afstand van de vouw. Zorg ervoor dat je alles naar de binnenkant van je top/jurk vouwt, dus naar de kant met elastiek.

Stap 6 – Achternaad

Leg je kledingstuk met de goede kanten op elkaar en speld vast langs de korte kanten. Trek de stof goed strak/plat en stik 1 cm langs de rand. Zorg dat je over alle elastieken uiteindes heen stikt, dan kunnen ze niet meer losschieten. Het is handig om de steeklengte wat kleiner in te stellen hiervoor (2). Zigzag daarna de rand.

Doe de top/jurk nu even aan om te checken of ie goed zit.

Stap 7 – Bandjes

We pakken de bandjes er weer bij.

Strijk aan beide lange zijdes van de bandjes 1 cm naar binnen. Vouw door het midden zodat de randen op elkaar liggen en strijk. Stik nu smal door op het randje.

Nu ga je de bandjes aan de bovenrand van de top/jurk maken. Trek de top/jurk aan om te bepalen waar de bandjes precies moeten komen. Zet een speld op de plek waar de bandjes moeten komen.

Vouw 1 cm van het bandje om en leg dit op de binnenkant van de bovenrand zodat je het stukje 1 cm band niet meer ziet. Stik dit bandje vast over de lijnen waar je al eerder hebt gestikt (dan zie je geen extra stiklijnen aan de buitenkant). Trek de stof plat dan maak je het jezelf een stuk makkelijker.

Doe dit met alle bandjes.

Hij is af! Supergoed gedaan!

NAAILES VOOR BEGINNERS II

OPDRACHT H - RAGLAN BLOUSE

Nodig:

- Katoen, viscose of linnen stof. Dunne stof voor bloesjes. Geen stretch.
- Smal elastiek.
- Biaisband voor hals.
- Knoopje
- Patroon + blanco patroonpapier.
- Naaimachine, schaar, spelden.

Maken:

Stap 1 - Bepaal je maat en teken je patroon

De belangrijkste maat van de top wordt bepaald door je borstomtrek. Dat meet je met een meetlint op het breedste punt van de borst. Zie de maattabel hieronder. Je hoeft natuurlijk niet te letten op de heupomtrek, want daar heb je niet mee te maken als je een top maakt. Verder kan je je taille-maat nog even meten (het smalste punt van je taille), maar de blouse valt vrij wijd in de taille dus dit is zeker niet de belangrijkste maat.

Size code		XXS	XS	S	M	L	XL	XXL	3XL	4XL	5XL
Bust	centimeter	80	84	88	92	96	100	104	110	116	122
Waist	centimeter	60	64	68	72	76	80	84	90	96	102
Hip	centimeter	88	92	96	100	104	108	112	118	124	130

Het patroon van de top staat op een groot blad waar alle maten op staan. Ik heb de maten een kleur gegeven, zie de legenda op het masterpatroon. Ik heb de maten verdeeld over twee patroonbladen, anders werd het te rommelig. Je kiest jouw maat en tekent alleen die lijn over op blanco patroonpapier. Elk

patroondeel heeft twee lijnen, de buitenste lijn is inclusief naadtoeslag en de binnenste lijn is waar je gaat naaien. Neem ze allebei over. Bij deze top verschilt de naadtoeslag namelijk per naad. Zorg dat je ook de lijnen voor de figuurnaad en de markeringen bij de mouwen overneemt.

De top heeft 3 patroondelen: voorpand, achterpand en mouw. Schrijf op elk deel op het patroonpapier wat het is en welke maat je hebt gekozen (vb: Raglan blouse, voorpand, maat M). Ook is het handig om bij de verschillende naden aan te geven hoeveel naadtoeslag er bij zit.

Stap 2 - Knip je stof

Vouw je stof dubbel zodat je aan de zijkant een stofvouw creëert. Speld het voorpand langs de stofvouw en knip het uit langs de rand van het patroonpapier. Leg het achterpand en de mouw ook op een dubbele stof, maar niet langs de vouw, en knip ze rondom uit. De naadtoeslag is inbegrepen.

Stap 3 - Zigzag midachter

Begin met het achterpand. Haal de twee lagen stof los van elkaar en werk de randen midachter van het achterpand netjes af met een zigzag steek. Markeer daarna het punt voor de sluiting achter met een streepje met kleermakerskrijt. Leg de achterpanden weer even opzij.

Stap 4 - Figuurnaden

Pak nu het voorpand erbij. We gaan beginnen met de figuurnaden in het voorpand naaien. Figuurnaden bij de borst heten ook wel couponaden. Het ziet eruit als een driehoekje.

Markeer eerst met wat krijt of met spelden het puntje van de driehoek (beide kanten van de stof) en de twee startpunten langs de rand van de stof.

Haal nu het patroonpapier van het voorpand af. Begin bij een van de twee figuurnaden. Vouw daarvoor de stof dubbel zodat de startpunten op elkaar liggen. Speld en naai (met een gewone stiksteek) nu vanaf de startpunten schuin naar de punt die je hebt gemarkeerd. Bij de punt naai je ipv achteruit en vooruit, van de stof af en knoop je de draadjes met een paar knoopjes aan elkaar vast.

Maak de figuurnaad aan de andere kant net zo. Strijk ze naar beneden.

Stap 5 - Rimpelen mouwen en vastnaaien

Nu gaan we de mouwen rimpelen en vastnaaien aan het voor- en achterpand. De mouwen hebben twee schuine kanten, daarmee komen ze aan het voor- en achterpand vast. Die schuine kanten zijn langer dan waar ze aan vast moeten. Daarom gaan we een deel ervan rimpelen.

Pak de twee mouwdelen erbij en begin met eentje. Aan de hand van de markeringen kan je zien welke rand van de mouw aan het voor- of achterpand moet. Houd dit goed in de gaten (anders zitten de mouwen verkeerd om).

Om te rimpelen ga je eerst twee hulpstiksels naaien langs de schuine randen van de mouw, naast elkaar. Je zet daarvoor de steeklengte heel groot en de spanning heel laag (2 ofzo). Ook doe je geen achteruit + vooruit aan het begin, want de draden moet juist loszitten. Het kan handig zijn om even een contrasterende kleur garen te gebruiken, zodat je de hulpstiksels goed kan zien.

Probeer of je de eerste hulpstiknaald op 0,5 cm van de rand en de tweede op 1,5 cm van de rand kunt naaien. En let op: je naait alleen hulpstiksels vanaf de markering aan de mouw tot de bovenkant. Het randje richting de oksel ga je namelijk niet rimpelen.

Als de twee naden hulpstiksels erin zitten pak je de twee bovendraden van de hulpstiksels en dan schuif je de stof langs de twee draden en zie je vanzelf regelmatige rimpels ontstaan. Rimpel alle schuine kanten van de mouwen.

Leg de mouw dan met de goede kanten op elkaar op het voorpand en zet alle instellingen van de machine weer gewoon (2,5 lengte, spanning 4-5). Begin met spelden bij de oksel tot de markering - want dat is niet gerimpeld. Speld dan dwars over de rimpels en zorg dat ze netjes verdeeld zitten. Naai de rimpels dan vast - als het lukt precies tussen de twee hulpstiksnaden in.

Trek dan de hulpstiksels eruit (iig de buitenste) en zigzag de randen van de naden tegen rafelen.

Doe hetzelfde met het achterpand. Nu zitten de mouwen aan het voor- en achterpand vast.

Stap 6 - Ondermouw en zijnaden

Vouw nu de top helemaal dubbel met de goede kanten binnen zodat de mouwen en zijnaden precies dubbel liggen.

Speld de mouw en zijnaad op elkaar. Stik in een keer de ondermouw en zijnaad van de top dicht. Nu lijkt het al op een top. Pas nu even om te kijken hoe ie zit. Als het wat raar zit bij de oksel kun je daar wat inknipjes doen.

Zigzag de naad langs de rand van de stof (evt door de knipjes heen).

Stap 7 - Mid achter

Leg de blouse weer binnenste buiten, nu met de achterpanden in het midden met de goede kanten op elkaar. Speld en naai de mid achternaad dicht tot het markeer punt (gewone stiksteek).

Strijk de naad open.

Nu ga je de opening aan de bovenkant (boven het markeerpunt) netjes afwerken. De naden zijn allebei naar de zijkant gestreken, speld en stik de naden bij de opening 'rondom' netjes vast op de achterpanden. Zo blijven ze allebei netjes plat zitten, naar de binnenkant gevouwen.

Stap 8 - Biasband hals

Je werkt de hals af met smal biasband. Dit is onzichtbaar (namelijk aan de binnenkant) als het af is, dus de kleur hoeft niet precies te matchen.

Je legt het biasband aan de buitenkant van de hals, goede kant op goede kant en speld en naait het eerst vast door precies in het bovenste vouwtje te naaien. Zorg dat het biasband aan het begin en einde een stukje uitsteekt.

Dan vouw en strijk je het biasband naar de binnenkant en naai je aan de binnenkant vlak langs het andere randje het biasband nogmaals vast. Bij het begin en einde vouw je een cm naar binnen, zodat er daar geen rafelrandjes te zien zijn.

Let op: Deze naad zie je ook aan de buitenkant van je bloesje, dus zorg dat de kleur garen goed matcht.

Maak van biasband een klein lusje (dubbeltvouden en dichtnaaien), of gebruik een klein stukje reststof.

Naai het lusje bovenaan de opening vast. Naai een klein knoopje aan de andere kant.

In plaats hiervan zou je ook met een haakje en oogje kunnen werken of een klein drukknopje.

Stap 9 - Mouwen elastiek

Bij de onderrand van de mouwen ga je nu een tunneltje maken zodat je er een elastiek doorheen kan rijden. Vouw en strijk het randje van de mouw twee keer smal om en naai het vlak langs het randje vast.

Let op: Laat ergens 4 cm open, anders kan er geen elastiek meer doorheen.

Zorg dat het tunneltje breed genoeg is dat er een smal elastiek van 4 of 5 mm doorheen past.

In het patroon is de onderrand van de mouw rond getekend, dit maakt het best lastig om een mooi zoompje te naaien. Het advies is om deze onderrand recht te knippen. Of je kunt hierbij ook werken met een stukje biasband (zoals hierboven) en daar doorheen het elastiek rijden. Biasband kan wel makkelijk de ronding volgen van de stof, daar is het voor gemaakt.

Stap 10 - Zomen onderrand.

Je hoeft nu alleen nog de zoom van de top af te werken.

De zoom van de top is een rechte rand, dat is makkelijk. Je vouwt de rand van de stof eerst 1 cm om en dan nog eens 1 cm. Strijk de vouwen in de stof. Dan speld je bij de vouw en stik je smal door op 2 mm afstand van de vouw. Dit is dezelfde techniek als het maken van de bovenrand van het tasje (als je die ooit gemaakt hebt).

Nu is je top klaar! Lekker bezig!